

VOX academiae

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 21. svibnja 2021. ■ Br. 40 **NOVI LIST**

DIES ACADEMICUS SVEUČILIŠTE U RIJECI OBILJEŽAVA 48 GODINA POSTOJANJA

Slavlje izvrsnosti, razvoja i napretka

Povodom obljetnice osnutka Sveučilište organizira niz događanja, a velik dio njih usmjeren je na odavanje priznanja najboljima. Dodijeljeni su počasni doktorat, počasna zvanja Honoris professor i Professor emeritus. Podijeljene su i potvrđnice redovitim profesorima izabranim u trajno zvanje, a održat će se i svečana promocija nove generacije doktora znanosti, dodjela nagrada za nastavnu izvrsnost te rektorovih nagrada studentima

str. 4. i 5.

ERHARD BUSEK

Potrebna je nova strategija pristupanja EU-u

str. 2. i 3.

NOVA PARADIGMA ODRŽIVOG RAZVOJA

Znanosti središnja uloga u održivosti

str. 6. i 7.

DAMIR ŠKOMRLJ

Piše
Snježana PRIJIĆ
SAMARŽIJA

Dies Academicus

Uovom tjednu započelo je obilježavanje 48. obljetnice Sveučilišta u Rijeci. Ovaj rođendan Sveučilišta dočekujemo kao europsko sveučilište budućnosti koje je svjesno svoje društvene odgovornosti u svijetu koji više nikada neće biti isti. Svijet je svakoga dana i trenutka drugaćiji od prethodnog, pa ni ova izmjena društvenih paradigmi uzrokovana globalnom zdravstvenom krizom nije nešto zbog čega bismo trebali osjećati strah. Trebamo biti koncentrirani i usredotočeni, ali nipošto obeshrabreni i prestrašeni. Kao što je savjetovala Marie Curie Skłodowska, i nadalje trebamo nastojati razumjeti kako bismo se manje bojali.

Iza nas je godina u kojoj smo se suočili s promjenom života bez presedana, ali i godina u kojoj smo postigli brojne međunarodne uspjehe, djelovali kao članica uglednih europskih mreža sveučilišta i ušli u najbolje svjetske sustave rangiranja. Bila je to i godina u kojoj smo na jedinstveno participativan način intenzivno promišljali sveučilište i zacrtali svoje nove petogodišnje ciljeve u novoj strategiji sveučilišta. Živjeli smo virtualno obrazovanje, virtualnu mobilnost, virtualnu znanost i virtualne odnose. Naša je društvena energija kolala virtualnim prostorima. Međutim, obrazovanje ni u jednom trenutku nije bilo stalno, naša istraživanja nisu bila stalna, naša globalna razmjena ideja nije bila stalna. U svakom trenutku bili smo s našim studentima kao što su i oni, baš u svakom trenutku, bili uz nas. Zajedničkim snagama svih ljudi sveučilišta, iznašli smo način da se kretanje nastavi i prilagodili smo se. Naš je način rada po mnogo čemu bio jedinstven, nismo bili pasivni niti smo se opirali promjeni, već smo je nastojali razumjeti. Nismo okretali glavu od izazova, uvijek smo nastojali osnažiti mudrost kolektivne inteligencije, dijeliti iskustva i savjetovati se s kolegama iz naših europskih sveučilišnih mreža. Uvijek smo nastojali biti korak ispred kako bismo očuvali status sigurnog i progresivnog mesta. U tome prepoznam ogromnu snagu ovog sveučilišta.

Egzistencijalni rizik kojem smo izloženi navodi na samorefleksiju i promišljanje globalnih prioriteta post-pandemijskog društva, ali i na ponovno vrednovanje postavljenih vrijednosti. Vodili smo brojne međunarodne rasprave o budućnosti europskih sveučilišta, o njihovoj društveno transformacijskoj snazi te o ulozi sveučilišta u očuvanju kulturne baštine, demokratskih vrijednosti i socio-ekonomskog razvoja. Potaknuti pandemijskom krizom, a u suradnji s HAZU-om, pripremili smo naše UNIRI COVID-19 poruke za oporavak i otpornost. Međutim, prilagodba novoj normalnosti nametnula je neočekivane nove izazove visokom obrazovanju. Google, IBM i Microsoft sad nude boot kampove za intenzivne brze treninge i online edukativne programe, kraće i jeftinije od tradicionalnih sveučilišnih programa, no fokusirane na treniranje vještina za dobro plaćene poslove. Brzo stjecanje vještina koje jamče dobro plaćene poslove, mladima atraktivno zbog dinamičnosti, glamura i reputacije, zadobiva prednost pred obuhvatnim dugotrajnim obrazovanjem. Obrazovni ideal učenja kako učiti i u budućnosti zamjenjuje se stalnim novim treninzima za nove vještine. Postoji stvarna opasnost da će se diplome sveučilišta početi cijeniti manje od dokazivanja stičenih kompetencija potvrđuju moćnih kompanija koje učaju goleme novce u svoje edukativno brendiranje. Dok sa zapada dolaze prijetnje ideji sveučilišnog obrazovanja kakvo poznajemo, pandemija je u nekim zemljama srednje Europe, poput Madarske i Poljske, ojačala anti-demokratske i autoritarne tendencije te zaprijetila sveučilišnim slobodama i autonomiji. Post-pandemijski svijet morat će se suočiti s prijetnjom polarizacije u interpretaciji ideje sveučilišta: korporativni etos s jedne i elitistički s druge strane. Upravo zato je važno osvijestiti koliko je lako zamjeniti original i kopiju, istinsku vrijednost od lažnog predstavljanja. Trebamo razlikovati autentičnu kvalitetu od umjetno kreirane percepcije kvalitete. Trebamo razlikovati kvantitativne pokazatelje dobrog rada od kvantitativne metrike komercijalnih sustava rangiranja. Trebamo razlikovati one koji žele bolje obrazovanje za budućnost od onih koji žele da i sveučilišta obrazuju za njihove potrebe za profitom. Trebamo razlikovati administriranje transparentnih postupaka od birokracije moći. Trebamo razlikovati istinsku izvrsnost od reputacijske izvrsnosti koja proizlazi iz umreženosti u sustavima moći. Trebamo razlikovati slobodu misli i govora od slobode neznanja. Trebamo razlikovati javno dobro od dobra javnih ljudi.

Misi, ljudi znanosti, imamo dužnost ukazivati na ove važne razlike u post-pandemijskom svijetu novih preslagivanja. No, prije svega imamo dužnost ne posustati, nalaziti rješenja i ohrabrvati sve one koji se boje. Mi poznajemo Senekinu mudrost: ne postoji lagani put. Naši studenti moraju u nama prepoznati snagu koju gube, moramo otkloniti njihove dvojbe i brije vezane uz njihovu budućnost. Moramo obnoviti povjerenje građana u rješenja koja nude autentična znanost i umjetnost. Nema razloga da se bojimo budućnosti jer ćemo se s njome suočiti snagom svojega razuma, kako se suočavamo i sa sadašnjosti.

ERHARD BUSEK POČASNI PROFESOR SVEUČILIŠTA

Budućnost Europske aktivnosti dr. Erharda Buseka

Smatram da su se Europska komisija i Europska unija, a pogotovo neke države članice, odlučile za veoma pogrešne strategije. Moramo ih mijenjati jer nema smisla samo pisati izvješća. Moramo poduzeti radikalni korak naprijed, odnosno moramo prihvati sve zemlje jugoistočne Europe kao politički ravnopravne i tek onda razviti plan integracije u pogledu gospodarstva, društvenih zbivanja, zakonodavstva i slično

Ana TOMAŠKO OBRADOVIĆ

Austrijskom političaru, dugogodišnjem zagovaratelju i prijatelju zemalja zapadnog Balkana dr. Erhardu Buseku na sjednici Senata Sveučilišta u Rijeci 20. travnja ove godine dodijeljena je titula počasnog profesora Sveučilišta u Rijeci, priznanje koje Sveučilište dodjeljuje vrhunskim znanstvenicima i profesorima iznimna međunarodnog ugleda koji aktivnom suradnjom i stalnom međunarodnom promocijom doprinose renomu i vidljivosti Sveučilišta. U svojoj višedesetljetnoj karijeri dr. Busek je obnašao mnoge značajne funkcije: početkom devedesetih bio je predsjednik Austrijske kršćansko-konserвативне narodne stranke, bio je zamjenik gradonačelnika Beča, ministar znanosti i istraživanja i ministar obrazovanja te potpredsjednik vlade Republike Austrije. Jedan je od idejnih zagovornika Centra za napredne studije jugoistočne Europe Sveučilišta u Rijeci (CNS-JIE), osnovanog 2013. s ciljem obnavljanja društvenih i znanstvenih veza jugoistočne Europe i vodećih europskih i globalnih intelektualnih i znanstvenih centara te doprinosu znanstvenoj integraciji regije u EU-u. Svojim angažmanom i entuzijazmom dr. Busek je omogućio formiranje CNS-JIE-a, ali i veliki je podupiratelj osnivanja regionalnog centra za društvene i humanističke znanosti i cjelozivotno učenje u Palači Moise. U veljači 2020. prof.dr. Snježana Prijić Samaržija imenovala ga je jednim od članova međunarodnog tijela Vijeća pokrovitelja Palače Moise.

Vaše iskustvo u politici je ogromno. Koja je funkcija, politička ili druga, koju ste obnašali tijekom svoje bogate karijere najviše značila vama osobno?

- Teško pitanje! Bio sam glavni tajnik Austrijske narodne stranke (ÖVP, Österreichische Volkspartei) baš u vrijeme kada je predsjednik stranke tražio preminuo. Bilo mi je veoma zanimljivo na mjestu vođe opozicije u Beču. Sretan sam što sam bio dijelom vlade tijekom ulaska u Europsku uniju, a i ministar znanosti i istraživanja kada smo ulazili u Erasmusove programe te za vrijeme europeizacije i internacionalizacije sveučilišnog svijeta. Ovdje bih se zaustavio jer su ostale političke aktivnosti bile uglavnom usredotočene na proširenje EU-a na istok (danas su to zemlje Višegradske skupine),

Erhard Busek

“
Palača Moise mogla bi biti mjesto gdje se možemo sastajati kako bismo dalje raspravili pitanja koja se tiču jugoistočne Europe

“
Mislim da je hrvatska Vlada sasvim dobro odradila predsjedanje EU-om

A U RIJECI I ČLAN VIJEĆA POKROVITELJA PALAČE MOISE

EU-a ovisi o većoj država članica

a potom i prema jugoistočnoj Europi. I dalje sam uključen u te aktivnosti, no dodao bih da sam uskočio i u kulturu. Na primjer, 25 godina bio sam predsjednik Omladinskog orkestra Gustav Mahler koji je osnovao Claudio Abbado. Trenutno sam na čelu Međunarodnog festivala komorne glazbe u Lockenhauseu te Haydne filharmonije.

Nestabilnost regije

Uvijek ste bili među ključnim ljudima međunarodne zajednice koji su kontinuirano ulagali napore u stabilizaciju regije i uspostavu suradnje između država jugoistočne Europe. Kako danas gledate na stabilnost regije?

- Regija trenutno nije stabilna. Ustvari, donekle je stabilna, ali ne radi se o nekoj pozitivnoj stabilnosti jer se ništa ne kreće. Sve je previše fleksibilno da bih mogao reći da je stabilno. Smatram da su se Europska komisija i Europska unija, a pogotovo neke države članice, odlučile za veoma pogrešne strategije. Moramo ih mijenjati jer nema smisla samo pisati izvješća. Moramo poduzeti radikalni korak naprijed, odnosno moramo prihvati sve zemlje jugoistočne Europe kao politički ravnopravne i tek onda razviti plan integracije u pogledu gospodarstva, društvenih zbivanja, zakonodavstva itd.

Hrvatska je od srpnja 2013. godine punopravna članica Europske unije. Kako se promjenila uloga Hrvatske u regiji

nakon njena ulaska u EU? Koji su još uvijek najveći izazovi pred Hrvatskom?

- Uloga Hrvatske se promjenila, budući da je država članica i da ima nove odgovornosti. Valja stvoriti posebnu ulogu unutar Unije za npr. zemlje jugoistočne Europe i Jadransko more. Za Hrvatsku i dalje najveći izazov predstavljaju gospodarski problemi, društvena zbivanja, rješavanje problema sa susjednim državama. Recimo, Boka kotorska i dalje je otvoreni problem, a nema razloga da on uopće postoji. Također, Hrvatska bi, recimo, mogla više učiniti po pitanju sukoba između Sjeverne Makedonije i Bugarske...

Nova strategija

Kako biste ocijenili predsjedanje Hrvatske Vijećem Europske unije od 1. siječnja do 30. lipnja prošle godine? Usprkos nezапамћеним okolnostima u povijesti Unije, pandemiji koronavirusa, i s obzirom na to da se fokus s prioritetnih tema morao prebaciti na sigurnost građana, smatrati li da je Hrvatska ipak uspjela nametnuti za sebe bitne teme i da je nakon njena predsjedanja izmijenjena percepcija država članica o regiji?

- Mislim da je hrvatska Vlada savim dobro odradila predsjedanje, ali nije bilo velikih iskoraka. No bit će pošten: velike korake nismo ni očekivali jer su problemi unutar samih država članica i oko njih preveliki. Smatram da je pozitivno to što nisu nigdje pogriješili i

sada su poznati u EU-u.

Kako vidite budućnost Europske unije u svjetlu izazova vezanih uz pandemiju, a kako budućnost regije vezano uz prisupanje EU-u?

- Budućnost Europske unije postojat će samo ako države članice budu aktivnije nego što su sada. Nepotrebno je raspravljati o onome što se dogodilo u Ankari tijekom posjeta Charlesa Michela i Ursule Von der Leyen. Europska unija ima veće probleme. Budućnost EU-a još uvijek u velikoj mjeri ovisi o SAD-u, ali i o Kini, Rusiji i Africi. Što se tiče pristupanja, potrebna nam je nova strategija, što sam već i ranije spomenuo. Moramo napraviti velik korak naprijed, a ne nastaviti s ovim testiranjem, pisanjem izvješća, analiza i slično.

Europski forum Alpbach

Jedan ste od idejnih zagovornika Centra za napredne studije jugoistočne Europe, kao akademskog centra koji može pridonijeti boljoj integraciji regije u europski prostor, a od nedavno i član Vijeća pokrovitelja Palače Moise na Cresu. Od 2013. godine s velikim ste entuzijazmom angažirani u procesima ustupave međunarodne suradnje koja osigurava finansijsku i logističku podršku post-doktoranada iz humanističkih i društvenih znanosti u regiji. Kako je došlo do suradnje sa Sveučilištem u Rijeci, napose Centrom za napredne studije

jugoistočne Europe?

- Sada sam član Sveučilišta u Rijeci, što je preduvjet za obavljanje aktivnosti u Centru za napredne studije. Moramo razviti konkretni plan kako poboljšati obuku novih nastavnika na sveučilištu u jugoistočnoj Europi. Drugi će korak biti stvaranje veze s Europskim forumom Alpbach jer bi to moglo biti područje na kojem će se profesori i studenti sveučilišta u jugoistočnoj Europi imati gdje predstaviti i steći iskustvo na međunarodnoj razini.

Senat Sveučilišta u Rijeci u travnju ove godine dodijelio vam je titulu počasnog profesora Sveučilišta u Rijeci. Što za vas znači to priznanje? Kako vidite mogućnost da u toj ulozi doprinесете osnivanju i razvoju mediteranskog pandana Europskog Forumu Alpbach, svojevršnom novom centru za otvaranje dijaloga i promociju europskih vrijednosti i idealja mira i prosječenosti?

- Velika je čast biti počasnji profesor Sveučilišta u Rijeci, ali još je važnije što mogu raditi u kontekstu smjera u kojem se kreće Centar za napredne studije. Slazem se s Andresom Treichlom, predsjednikom Europskog foruma Alpbach, da bi palača na Cresu mogla biti mjesto gdje se možemo sastati kako bismo dale je raspravili pitanja koja se tiču jugoistočne Europe. Po tom sam pitanju krajnje optimističan te sam uvjeren da me čeka jako puno posla.

Erhard Busek

Erhard Busek jedan je od osnivača Inicijative za suradnju u jugoistočnoj Europi (Southeast European Cooperative Initiative; SECI), organizacije koja je nastala 1996. u partnerstvu SAD-a i EU-a, kao odgovor na Daytonski sporazum, s ciljem osiguranja mira u regiji i stabilnosti među zemljama jugoistočne Europe uz podršku međunarodnih organizacija i zemalja. 2002. godine imenovan je posebnim predstavnikom austrijske vlade za proširenje EU-a te iste godine koordinatorom Pakta o stabilnosti.

Osim političkih, obnašao je i brojne druge funkcije kao što su ona počasnog predsjednika Europskog foruma Alpbach, potpredsjednika Bečkog ekonomskog foruma, kao i aktualnog predsjednika Instituta za dunavsku regiju i središnju Europu (IDM). Institut funkcioniра као think tank i platforma za dionike iz akademiske zajednice, politike, gospodarstva, uprave, kulture, medija i civilnog društva. Rad Instituta temelji se na načelima liberalne demokracije i zajedničkim vrijednostima, ciljevima i vizijama zemalja Podunavlja, srednje i jugoistočne Europe i kroz njega se Busek nastavlja baviti temama koje ga okupiraju kroz cijeli karijeru – kroz dijalog i razmjenu znanja o regiji nastoji poboljšati prekograničnu suradnju i promovirati dobrosusjedske odnose.

Kao gostujući profesor na Sveučilištu Duke u SAD-u i dugogodišnji supredsjedatelj Komisije za radio i televiziju, desetljećima se aktivno zalagao za slobodu medija i novinarstva u zemljama jugoistočne i istočne Europe. Inicijator je i osnivač Medijske organizacije jugoistočne Europe (engl. South East Europe Media Organization; SEEMO), udruženja koje promiče i štiti slobodu izražavanja i izvrsnost novinarstva.

U okviru te organizacije osnovao je i godišnju nagradu namijenjenu novinarima i medijskim stručnjcima koji svojim radom doprinose boljem razumijevanju, prevladavanju etničkih problema, problema manjinskih zajednica, borbi protiv xenofobije, homofobije, diskriminacije i rasizma, a koju osobno financira. Dr. Busek je za svoj rad nagrađen mnogočinom nagrada vlada Italije, Lihtenštajna i mnogih istočnoevropskih zemalja, uključujući Bugarsku, Rumunjsku, Češku i Sloveniju. Opširno je pisao o jugoistočnoj i srednjoj Europi, demokratskim reformama i gospodarskoj i ekološkoj suradnji.

More ideas ~

“
Veza s Europskim forumom Alpbach može biti područje na kojem će se profesori i studenti sveučilišta u jugoistočnoj Europi moći predstaviti i steći iskustvo na međunarodnoj razini

“
Velika je čast biti počasnji profesor Sveučilišta u Rijeci, ali još je važnije što mogu raditi u kontekstu smjera u kojem se kreće Centar za napredne studije

Erhard Busek je i član Vijeća pokrovitelja Palače Moise na Cresu

DIES ACADEMICUS DVOTJEDNIM DOGAĐANJIMA OBILJEŽAVA SE 48. GODIŠNICA OSNUTKU SVEUČILIŠTA U RIJECI

Slavlje izvrsnosti, razvoj i nastavna izvrsnost

Nakon počasnog doktorata, kao najvišeg i najstarijeg priznanja riječkog Sveučilišta drugo po starosti počasno zvanje je tituala professor emeritus. Ove godine to je počasno zvanje dodijeljeno trima umirovljenim sveučilišnim profesorima i znanstvenicima za posebne zasluge, razvoj i napredak njihovih matičnih institucija, ali i samoga Sveučilišta te za njihovu međunarodno priznatu znanstvenu i nastavnu izvrsnost. Riječ je o prof.dr. Nives Jonjić s Medicinskog fakulteta te o prof.dr. Nenadu Smokroviću i prof.dr. Vladimиру Takšiću s Filozofskog fakulteta

Ana TOMAŠKO OBRADOVIĆ
i Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Povodom 48. godišnjice osnutka Sveučilište u Rijeci u sklopu Dies Academicusa organizira niz događanja, a velik dio njih usmjerjen je na odavanje priznanja najboljima, kako u profesorskim tako i u studentskim redovima. Kroz dvotjedne aktivnosti dodjele počasnih zvanja i nagrada Sveučilište slavi izvrsnost pa je tako u ovom tjednu održana dodjela počasnog doktora, počasnih zvanja Honoris professor i Professor emeritus. Podijeljene su i potvrnice redovitim profesorima izabranim u trajno zvanje, dok će se idućeg tjedna održati svečana promocija nove generacije doktora znanosti, kao i dodjela nagrada za nastavnu izvrsnost te rektorovih nagrada studentima. Predstavit će se i zbornik znanstvene konferencije »Covid-19 Messages – O pandemiji iz pet perspektiva«, kao i dobitnici inicijalnih potpora za mlade znanstvenike.

Nakon počasnog doktorata, kao najvišeg priznanja riječkog Sveučilišta i najstarijeg priznanja koje se dodjeljuje od 1995. godine istaknutim znanstvenicima i uglednim javnim osobama i to za poseban doprinos od trajnog značenja kako Sveučilištu tako i široj društvenoj zajednici u pojedinim područjima znanstvenog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, drugo po starosti počasno zvanje je titula professor emeritus. To se počasno zvanje dodjeljuje od 1997. godine na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te Statuta Sveučilišta u Rijeci.

Novi professori emeritusi

U skladu s propisanim kriterijima za izbor, kandidate predlaže sastavnice, postupak provodi Savjet za znanost, dok konačnu odluku donosi Senat Sveučilišta. Počasno zvanje svećano se dodjeljuje za Dies Academicus – Dan Sveučilišta, a dobitnik ga svojim potpisom u Knjigu professaora emeritusa Sveučilišta u Rijeci i potvrduje. Ove godine počasno zvanje dodijeljeno je trima umirovljenim sveučilišnim profesorima i znanstvenicima za posebne zasluge, razvoj i napredak njihovih matičnih institucija, ali i samoga Sveučilišta te za njihovu međunarodno priznatu znanstvenu i nastavnu izvrsnost. Riječ je o prof. dr. sc. Nives Jonjić s Medicinskog fakulteta te o prof. dr. sc. Nenadu Smokroviću i prof. dr. sc. Vladimиру Takšiću s Filozofskog fakulteta.

Nenad Smokrović diplomirao je filozofiju i sociologiju na Sveučilištu u Zagrebu te potom doktorirao na sveučilištu u Ljubljani. U posljednje vrijeme drži nastavu kao i mentorske konsultacije na doktorskom studiju Filozofija i suvremenost Odjeksa za filozofiju Sveučilišta u Rijeci. Autor je dviju knjiga te

Nives Jonjić

SERGEJ DRECHSLER

triju knjiga zbornika. Objavio je preko stotinjak znanstvenih radova u međunarodnim i domaćim časopisima te sudjelovao u velikom broju međunarodnih i domaćih znanstvenih konferencija. Voditelj je Centra za logiku i teoriju odlučivanja Sveučilišta u Rijeci u okviru kojega organizira konferencije okupljujući strane istaknute stručnjake, potičući domaće mlade znanstvenike na veću znanstvenu produkciju u području logike i teorije odlučivanja. Bavi se filozofijom logike, poglavito mogućnostima razumijevanja epistemičke logike kao modela zaključivanja u realnim situacijama, teorijom kritičkog mišljenja te teorijom argumentacije.

Vrijedna ostvarenja

S iste visokoškolske ustanove dolazi i Vladimir Takšić koji je većinu radnog vijeka proveo je na Odsjecima za psihologiju Sveučilišta u Zadru i Rijeci. Bio je gostujući nastavnik na brojnim sveučilištima u Europi, Americi i Aziji. U četiri manda bio je prodekan za znanstveno-istraživački rad i međunarodnu suradnju. Dijelom svog radnog vremena zaposlen je i na Univerzitetu Primorskem u Kopru. Objavio je stotinjak članaka u recenziranim časopisima i knjigama, a sudjelovao je na stotinjak međunarodnih i

domaćih znanstvenih i stručnih skupova. Suosnivač je i tajnik Međunarodnog društva emocionalne inteligencije (International Society for Emotional Intelligence). Godine 2008. dobio je priznanje Hrvatskog psihološkog društva »Marulić: Fiat Psychologia« za iznimno doprinos primijenjenoj psihologiji, a 2009. godine nagradu »Ramiro Bujas« za osobito vrijedno ostvarenje na društvenoj afirmaciji psihologije za međunarodnu promociju hrvatske psihologije. S kolegama s Odsjeka za psihologiju 2014. godine dobio je Državnu nagradu za znanost za popularizaciju psihologije. Nagradu za životno djelo za 2018. godinu dodijelila mu je Zaklada Sveučilišta u Rijeci. Bavi se konstrukcijom i

Nenad Smokrović

Vladimir Takšić

Kruna studentskih uspjeha

Zalaganje i marljivi rad tijekom studiranja te odgovorni pristup studiju doveli su 17 studenata do izvrsnih rezultata koje su prepoznali dekani i pročelnici te ih predložili za dodjelu zasluženog priznanja »Rektorova nagrada za izvrsnost«. Ovom su nagradom okrujeni njihovi dosadašnji studentski uspjesi, stičena znanja i kompetencije, a želja je da im nagrada bude poticaj za nastavak obrazovanja ili lakše pronalaženje zaposlenja. Ovogodišnji laurati među studentima su: Tea Teodorović, studentica 2. godine diplomskog studija Likovna pedagogija, Akademije primjenjene umjetnosti, prosjek 4,8, Kristijan Dražić, student 3. godine preddiplomskog studija Poslovne ekonomije, smjer Financije i računovodstvo Ekonomskog fakulteta, prosjek 5,0, Dora Rašan, studentica 1. godine diplomskog studija Menadžment u hotelijerstvu Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, prosjek 4,6, Mario Gržančić, student 6. godine integriranog studija Dentalna medicina Fakulteta dentalne medicine u Rijeci, prosjek 4,8, Nataša Skočibušić, studentica 2. godine diplomskog studija Klinički nutricionizam Fakulteta zdravstvenih studija, prosjek 4,9, Lora Stefanović, studentica 2. godine diplomskog studija Talijanski jezik i književnost – Pedagogija Filozofskog fakulteta u Rijeci, prosjek 4,9, Petra Černeka, studentica 3. godine diplomskog studija Građevinarstvo, smjer Hidrotehnika Građevinskog fakulteta, prosjek 4,7, Lea Šilec, studentica 6. godine Integriranog studija Medicina Medicinskog fakulteta, prosjek 4,9, Leandra Križanić, studentica 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Logistika i menadžment u pomerstvu i prometu Pomorskog fakulteta, prosjek 5,0, Žana Gavrić, studentica 5. godine integriranog sveučilišnog studija Pravo Pravnog fakulteta, prosjek 4,7, Matea Ivaničić, studentica 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Biotehnologija u medicini Odjela za biotehnologiju, prosjek 4,9, Luka Bartulović, student 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Fizika, smjer Astrofizika i fizika elementarnih čestica, Odjela za fiziku, prosjek 4,8, Andrija Juran, student 2. godine diplomskog studija Informatika, modul Informacijski i komunikacijski sustavi Odjela za informatiku, prosjek 4,7, Ema Tretinjak, studentica 2. godine diplomskog studija Matematika i informatika, nastavnički smjer Odjela za matematiku, prosjek 4,6, Mateja Napravnik, studentica 2. godine diplomskog studija Računarstvo Tehničkog fakulteta, prosjek 5,0, Nikol Marelja Bošnjak, studentica 5. godine integriranog preddiplomskog i diplomskog Učiteljskog studija Učiteljskog fakulteta, prosjek 4,8 i Antonia Škarpin, studentica 2. godine diplomskog studija Politehnika i informatika Sveučilišta u Rijeci, prosjek 4,1.

Rektorova nagrada za stručni/znanstveni/umjetnički rad ove godine dodjeljuje sljedećim studentima: u kategoriji biotehničkih znanosti i biomedicine i zdravstva Toniju Juriću, Miji Klapan i Anđeli Lukić. Radi se o studentima koji su već stekli diplomu na integriranom sveučilišnom studiju Medicina Medicinskog fakulteta, a nagrađeni su za studentski znanstveni rad »Screening for nonalcoholic fatty liver disease in patients with type 2 diabetes mellitus using transient elastography-a prospective, cross sectional study« kojim su istražili povezanost nealkoholne masne bolesti jetre i šećerne bolesti s obzirom na to da se obje sve češće javljaju u populaciji kao posljedica modernog načina života. Rezultati istraživanja upućuju na to da je nealkoholna masna bolest jetre važan prediktor bolesti drugih organskih sustava. Navedeni rad objavljen je u European Journal of Internal Medicine koji je jedan od najutjecajnijih časopisa u području interne medicine. U kategoriji prirodnih i tehničkih znanosti rektorova nagrada za znanstveni rad dodjeljuje se Matei Ignatoski koja je već stekla diplomu na sveučilišnom studiju Računarstvo Tehničkog fakulteta u Rijeci, a nagrađena je za istraživanje u okviru svog diplomskog rada pod nazivom Usporedba algoritama za kompresiju teksta na razlicitim jezicima. Matein je diplomski rad rezultirao objavom znanstvenog rada »Comparison of Entropy and Dictionary Based Text Compression in English, German, French, Italian, Czech, Hungarian, Finnish, and Croatian« u prestižnom inozemnom znanstvenom časopisu Mathematics indeksiranom u WoS bazi, gdje se nalazi u kategoriji Excellence. U kategoriji umjetničko područje i društvene i humanističke znanosti rektorova nagrada za znanstveni rad pripala je Dori Rašan studentici 1. godine diplomskog studija Menadžment u hotelijerstvu Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu koja je već nagrađena rektoriom nagradom za izvrsnost. Studentica je nagrađena za znanstveni članak »Zadovoljstvo klijenata pruženom uslugom ljekarnika u vrijeme epidemije bolesti COVID-19« objavljen u časopisu Journal of Applied Health Science, koji je izrađen u koautorstvu Dora Rašan, Suzana Marković, Jelena Dorčić, Lovro Rašan. Članak ima sve karakteristike izvornog znanstvenog rada, a rezultati istraživanja predstavljaju značajan znanstveni doprinos u teorijskom, metodološkom i aplikativnom smislu u području društvenih i medicinskih znanosti.

Upitnici i testovi emocionalne inteligencije i kompetencije Vladimira Takšića prevedeni su i adaptirani u više od 40 zemalja širom svijeta

66

Nives Jonjić jedna je od najčešće citiranih znanstvenika Medicinskog fakulteta i KBC-a Rijeka

66

KA I POSTOJANJA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Sjaja i napretka

Toni Jurić

Žana Gavrić

Andjela Lukić

Maja Mrak

Tea Teodorović

Matea Ignatosski

Filip Karadžić

Petra Černeka

Nataša Skočibušić

Ana Mioč

Ivana Kosec

Lora Stefanović

Andrija Juran

Dora Rašan

Lea Šilec

Kristijan Dražić

Leandra Križanić

Luka Bartulović

Nenad Smokrović voditelj je Centra za logiku i teoriju odlučivanja Sveučilišta u Rijeci u okviru kojeg okuplja strane istaknute stručnjake

Mario Gržančić

Mateja Napravnik

Antonia Škarpin

Ema Tretinjak

Matea Ivanić

međukulturalnom validacijom psihologičkih mjernih instrumenata u području emocionalne inteligencije. Njegovi upitnici i testovi emocionalne inteligencije i kompetencije prevedeni su i adaptirani u više od 40

zemalja širom svijeta. Među ovogodišnjim laureatima je i Nives Jonjić koja je diplomirala i potom doktorirala na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Kao profesor i specijalist patologije objavila

je brojne radove prvenstveno iz područja tumorske biologije, imunologije, tumorske imunologije i drugih srodnih znanstvenih disciplina. Jedna je od najviše citiranih znanstvenika Medicinskog fakulteta i Kliničkog

bolničkog centra u Rijeci. Vodila je više znanstvenih i stručnih projekata koje je financiralo Ministarstvo znanosti i tehnologije RH, kao i znanstvenih potpora Sveučilišta u Rijeci. Sudjelovala je u TransMedRi projektu koji je financiran u sklopu EU7 okvirnog programa. Kroz projekte u kojima je sudjelovala dala je značajan doprinos poznавaju mehanizama angiogeneze kod malignih tumora te proučavanju imunoloških mehanizama u kontroli tumorskog rasta. Za znanstvena postignuća dodijeljena joj je 2008. godine nagrada Zaklade Sveučilišta za područje prirodnih biomedicinskih znanosti, te godišnja nagrada Grada Rijeke za zasluge za razvoj patologije kao struke i znanosti.

Nastavna izvrsnost

U okviru Dana Sveučilišta 24. svibnja bit će dodijeljene Nagrade za nastavnu izvrsnost nastavnica čiju su kvalitetu i posvećenost u nastavi prepoznali i studenti kroz studentske evaluacije. Radi se o nastavnicima koji sa studentima rade i izvan nastave na raznim projektima i na znanstvenim i stručnim radovima, o nastavnicima koji su stavno unapređuju nastavne materijale izradom publikacija i korištenjem alata e-učenja te koji kontinuirano unaprjeđuju nastavničke kompetencije. Poštujući svoje specifičnosti, a u skladu s utvrđenim kriterijima, sastavne Sveučilišta su predložile kandidate za dodjelu nagrade za doprinos nastavnom radu; jednog djelatnika u znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju docent te jednog djelatnika u nastavnom

ili suradničkom zvanju. Laureati su izv. prof. mr. art. Melinda Kostelac i Ljiljana Barković, asistentica (Akademija primjenjenih umjetnosti), prof. dr. sc. Nada Karaman Aksentijević i Barbara Buljat, asistentica (Ekonomski fakultet), izv. prof. dr. sc. Davor Kuiš i dr. sc. Magda Trinajstić Zrinski, poslijedoktorandica (Fakultet dentalne medicine), izv. prof. dr. sc. Branka Drlić Margić i dr. sc. Boris Ružić, poslijedoktorand (Filozofski fakultet), prof. dr. sc. Suzana Marković i dr. sc. Jelena Mušanović, poslijedoktorandica (Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu), izv. prof. dr. sc. Melita Kukuljan i dr. sc. Silvije Šegulja, viši predavač (Fakultet zdravstvenih studija), doc. dr. sc. Nina Čeh (Gradivinski fakultet), izv. prof. dr. sc. Ivana Gobin i dr. sc. Valentina Marečić, poslijedoktorandica (Medicinski fakultet), izv. prof. dr. sc. Ivana Ratkaj i Martina Mušović, asistentica (Odjel za biotehnologiju), prof. dr. sc. Rajka Jurdana-Sepić i Mateo Paulišić, asistent (Odjel za fiziku), izv. prof. dr. sc. Marina Ivašić-Kos i dr. sc. Vedran Miletić, viši predavač (Odjel za informatiku), doc. dr. sc. Davor Dragičević i Emma Šepić, asistentica (Odjel za matematiku), izv. prof. dr. sc. Edvard Tijan i Valentina Šutalo, asistentica (Pomorski fakultet), izv. prof. dr. sc. Vlatka Butorac Malnar i dr. sc. Matija Miloš, poslijedoktorand (Pravni fakultet), izv. prof. dr. sc. Dubravko Franković i Maja Dundović, asistentica (Tehnički fakultet), izv. prof. dr. sc. Maja Verdonik (Učiteljski fakultet) i doc. dr. sc. Damir Purković (Sveučilišni studij Politehnikе).

Najbolji volonteri, sportaši, aktivisti i projekti

Rektorovom nagradom »Student volonter godine« nagradit će se Maja Mrak, studentica 6. godine integriranog studija Medicina Medicinskog fakulteta u Rijeci. Uz zahtjevan studij medicine Maja volontira u nizu udruga i organizacija, idejna je začetnica studentske volonterske grupe projekta Rispekt Matice umirovljenika Grada Rijeka koji se bavio integracijom građana treće životne dobi koji su zbog određene vrste poteškoća iz spektra logopedskog, psihološkog, fizioterapeutskog ili medicinskog polja marginalizirani iz društva zdravijih vršnjaka. Izuzetno je aktivna u radu Studentske sekcije časopisa Medicina Fluminensis, a i predstavnica je studenata u uredničkom odboru časopisa. Kroz brojne aktivnosti kao što su kongresi, radionice, znanstveni skupovi, evaluacije kongresnih radova i slično entuzijastično i uspješno promovira studentsku znanost i predstavlja Medicinski fakultet.

Rektorova nagrada za studentski aktivizam dodjeljuje se studentima iznimno angažiranim i aktivno uključenim u rad za dobrobit zajednice, a ovogodišnja je dobitnica Ivana Kosec, studentica 2. godine diplomskog studija Poslovna ekonomija. Ivana je članica brojnih tijela, povjerenstava i organizacija kao što su: Studentski zbor Ekonomskog fakulteta u Rijeci, Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci, Ured za udruge pri Sveučilištu u Rijeci, YUFE Studentski forum, Senat Sveučilišta u Rijeci, Stručno vijeće Centra za studije, Fakultetsko vijeće Ekonomskog fakulteta, Odbor za osiguravanje i unaprijeđivanje kvalitete Ekonomskog fakulteta i Etički odbor Fakulteta. Sudjelovala je u akreditiranju Fakulteta EPAS akreditacijom te u AZVO-ovoj reakreditaciji Fakulteta. Kroz sve svoje brojne aktivnosti zalaže se za podizanje kvalitete

nastave te za što bolji akademski život studenata Ekonomskog fakulteta.

S ciljem poticanja studenata na uključivanje u različite stručne i znanstvene projekte Sveučilište u Rijeci dodjeljuje rektorovu nagradu za studentski projekt. Ove je godine dobitnik Filip Karadžić, student 3. godine preddiplomskog studija Ekonomika Ekonomskog fakulteta u Rijeci. Član je tima studenata i inženjera okupljenih u Udrudi primjenjenih tehničkih znanosti oko projekta AdriaHydrofoil 2019. koji je osvojio dva prva mesta na međunarodnom natjecanju HydroContestX i to za projektiranje i gradnje radiopravljivog plovila. Uspjeh projekta dokaz je njegove originalnosti i kvalitete, a rezultati su doprinijeli promociji i međunarodnoj prepoznatljivosti Sveučilišta, Grada Rijeke, Županije i Hrvatske.

Aktivno bavljenje sportom iznimno je važno u svakom životnom periodu pa tako i tijekom studija. Ana Mioč, studentica 2. godine diplomskog studija Biotehnologija u medicini Odjela za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci nagrađena je rektorovom nagradom za sport. Ana je uspješna odbojkica, dugogodišnja članica juniorske i kadetske reprezentacije Hrvatske. S bivšim klubom (HAOK Rijeka) osvojila je Kup Hrvatske za seniorke, kao i Prvenstvo Hrvatske u odbojci za seniorke. Trenutno je kapetanica OK Kaštela te nastupa u najvišem rangu hrvatske lige. Sa svojim je klubom ove sezone izborila finale Kupa Hrvatske. Kategorizirana je sportašica III. kategorije, čime se svrstava u vrhunske sportaše. Ana je svojim sportskim rezultatima, predanošću i zalaganjem na sportskim terenima kao i izvan njih doprinijela prepoznatljivosti Sveučilišta u Rijeci na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Nagrade za nastavnu izvrsnost dodjeljuju se nastavnicima čiju su kvalitetu i posvećenost u nastavi prepoznali sami studenti kroz studentske evaluacije

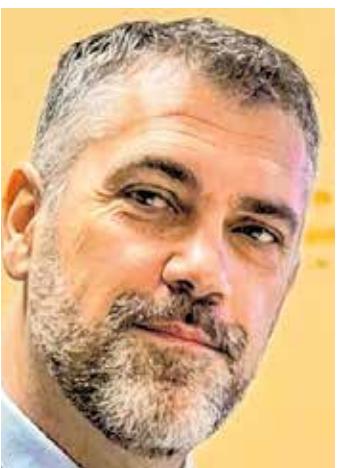
More ideas ~

HRVOJE MARUŠIĆ SAVJETNIK REKTORICE SVEUČILIŠTA U RIJECI ZA MEĐUNARODNE ODJELNOSTI

Sveučilišta su nositelji državnih tranzicije prema održivoj razvojnoj politici

Današnje okolnosti, s obzirom na visoku i rastuću razinu osviještenosti društva u cjelini te rezultirajuću političku, institucionalnu i finansijsku potporu, pružaju izvanrednu priliku Sveučilištu u Rijeci ne samo da među prvima u regiji provede tranziciju k održivosti, već i da ta znanja stavi u funkciju brže društvene i gospodarske »zelene« tranzicije Hrvatske i time se pozicionira u akademskom, društvenom, ali i komercijalnom smislu - smatra savjetnik rektorice mr. sc. Hrvoje Marušić. Sveučiliše u Rijeci, kao društveno odgovoran i osviješten dionik razvoja, već odavno je prepoznalo važnost nove razvojne paradigme, pa je tako održivost uvrštena u strateške ciljeve kako u prethodnoj tako i u novoj Strategiji

Ana TOMAŠKO OBRADOVIĆ

Antropogeni učinci na uvjetu života na Zemlji negativni su u brojnim aspektima, što je vrlo jasno i čvrsto dokazano nebrojenim znanstvenim istraživanjima. Odavno je jasno da će bez hitnog i snažnog angažmana svih društvenih dionika, čovječanstvo vrlo brzo suočiti s dramatičnim posljedicama svojeg (ne)činjenja. Znanost je prva prepoznala taj rizik, a upravo znanost može i mora imati središnju ulogu u pronalaženju rješenja - kaže savjetnik rektorice za međunarodne odnose i održivi razvoj mr. sc. Hrvoje Marušić.

Dodajući da je ozbiljnost situacije prepoznata konačno i od političkih elita te je 2015. godine postignut konsenzus na razini UN-a i usvojena je Agenda 2030 koja definira i konkretnе globalne Ciljeve održivog razvoja - COR (Sustainable Development Goals - SDG; 17 ciljeva i 169 podciljeva), Marušić kaže da se prvi put prihvata nužnost uskladenog djelovanja u svim sferama međunarodne suradnje, ali i konkretne akcije na nacionalnoj razini.

- Vrlo je važno istaknuti novu paradigmu održivog razvoja, koja održivost prepoznaće ne samo kao nužnost zaštite okoliša, već istovremeno i kao izvanrednu priliku za gospodarski razvoj, što je izmimo bitno jer bez aktivnog uključivanja gospodarskih subjekata ne može biti značajnih rezultata. Drugim riječima - kada održivo postane profitabilno, izgledi za uspjeh drastično će se povećati. U svim dimenzijama »održivosti« obrazovanje i znanost krucijalni

Hrvoje Marušić

su alati jer bez znanja ne može biti svijesti, vještina i tehnologija koje bi omogućile tranziciju k održivom razvojnog modelu, kako u sferi javnih politika i gospodarstva, tako i u sferi javne svijesti i građanskog djelovanja, napominje Marušić.

Uloga znanosti

Održivost je stoga sve prisutnija u programima brojnih svjetskih sveučilišta, što održava ne samo svijest o središnjoj ulozi znanosti u kontekstu održivog modela razvoja, već i vrlo konkretnu i rastuću potrebu za relevantnim znanjima kako od studenata i znanstvenika, tako i od javne uprave i gospodarstva. Sveučiliše u Rijeci, kao osviješteni i društveno odgovorani dionik razvoja, prepoznalo je važnost nove razvojne paradigme pa je tako održivost već uvrštena u prioritete, kako u prethodnoj tako i u novoj Strategiji. Tako je Marušićevi mišljenje da današnje okolnosti pružaju izvanrednu

priliku da se Sveučiliše u Rijeci pozicionira među vodeće po pitanju održivosti te da se relevantna znanja stave u funkciju brže društvene i gospodarske »zelene« tranzicije Hrvatske, pri čemu su na raspolaganju iznimno bogati izvori financiranja.

- Ciljevi održivog razvoja (COR) definirani su tako da pružaju relativno precizan okvir za definiranje politika i operativnih aktivnosti. Također, COR prepoznaće vrlo čvrstu korelaciju između raznih dimenzija održivosti, primjerice između klimatskih promjena, siromaštva, gladi i sukoba, te nužnost uskladenosti i sinergije u različitim sferama djelovanja na međunarodnoj i nacionalnoj razini. Rečena međuovisnost i kompleksnost izazova s kojima se čovječanstvo, kao i ostatak faune i flore na Zemlji, suočava takvi su da je nemoguće очekivati pozitivan ishod bez hitnog i snažnog angažmana svih društvenih dionika, uključujući vlast, civilno društvo, znanstvenu i gospodarsku zajednicu. Izazovi se mogu promatrati kroz dvije dimenzije - nacionalnu (EU) i međunarodnu. Nacionalna dimenzija održava činjenicu da je EU najrazvijeniji dio čovječanstva, što podrazumijeva i negativne i pozitivne učinke/eksternalije. Kao visoko industrializirano i urbanizirano društvo, sa snažnom gospodarskom aktivnošću i potrošačkim kapacitetom, EU značajno pridonosi globalnom zagadenju okoliša i intenzivnoj eksploataciji sirovina. U tom smislu, nužna je drastična i brza tranzicija k »zelenu« gospodarstvu, ali i istovremena prilagodba javnih politika i društvene svijesti.

U međunarodnom kontekstu, razvijene države moraju biti spremne uložiti značajna sredstva u razvoj manje razvijenih zemalja. Danas je svakoj razumnoj osobi jasno da razvijeniji dio čovječanstva ne može živjeti izolirano od ostatka svijeta te da bez kvalitetnog obrazovanja, zdravstva i gospodarstva u Africi ili Aziji, ne može biti niti dugoročno održivog prosperiteta u Europi ili Americi, pojašnjava Marušić.

Prilika za novi iskorak

Kao primjer navodi ekstremne vremenske uvjete, poput suše, poplave i temperaturne promjene, koje mogu uzrokovati siromaštvo i društvene napetosti te rezultirati manjkom ulaganja u obrazovanje, zdravlje i javne usluge, stvarajući začaranu krug. U konačnici, loši životni uvjeti mogu izazvati sukobe koji rezultiraju ne samo ljudskim žrtvama, već i masovnim migracijama, s posljedicama kojima

Prednosti integriranja COR-a

Integriranjem COR-a u Strategiju i programe Sveučilišta u Rijeci te sastavnica osigurat će se i sljedeće konkretnе koristi:

* unutrašnja integracija Sveučilišta – s obzirom na inherentnu multidisciplinarnost koju zahtijeva provedba COR dat će se doprinos čvršćem povezivanju sastavnica unutar sveučilišnog sustava.

* transfer znanja/sinergija s ostalim društvenim dionicima – usklađivanje i komplementarnost Strategije/programa Sveučilišta i razvojne strategije PGŽ-a, s COR kao temeljnom odrednicom, osigurat će bolje preduvjete za ostvarivanja održivog razvoja, a dodatna sinergija može biti postignuta kroz projektnu suradnju s ostalim nositeljima razvoja (javna uprava, gospodarstvenici, civilno društvo). Pritome je bitno naglasiti da se ciljevi i relevantne mјere koji su definirani kroz COR mogu učinkovito provoditi samo uz primjenu multidisciplinarnog pristupa, odnosno suradnju svih društvenih dionika.

* povezivanje s gospodarstvom – održivost je sve snažnije u fokusu gospodarstvenika i kapitala (procjenjuje se da je gospodarski potencijal »zelene« tranzicije čak 50 bilijuna USD, te stvaranje 60 milijuna radnih mјesta do 2030. godine) pa se usmjeravanjem istraživanja prema praktičnim i komercijalnim rješenjima globalnih problema vezanih uz održivi razvoj stvaraju pretpostavke za snažniju sinergiju s gospodarstvom te ujedno povećavaju izgledi za financiranje programa i projekata, kako privatnim kapitalom, tako i bespovratnim sredstvima.

* povećana međunarodna konkurentnost i vidljivost/internacionalizacija – COR u sve većoj mjeri postaju referentni okvir za međunarodno vrednovanje sveučilišta. Sva značajnija europska sveučilišta referiraju u većoj ili manjoj mjeri na COR kao okvir koji usmjerava njihovo djelovanje i kojim se vrednuje znanstveni i obrazovni rad pa se integriraju Ciljeva u strateške politike Sveučilišta i sastavnica te znanstvene i obrazovne programe povećavaju izgledi za ostvarivanje međunarodne suradnje po time i mobilnosti, kao i međunarodna vidljivost i utjecaj rječkog sveučilišta. Pritom, programi koji potiču međunarodnu znanstvenu suradnju i mobilnost (npr. ERASMUS) nagrađuju usmjerost k održivom razvoju. Pored toga, učinci klimatskih, tehnoloških i općenito društvenih promjena koje COR nastoji adresirati po svojoj prirodi zahtijevaju suradnju koja nadilazi nacionalne okvire, te time potiču, dapače zahtijevaju širu regionalnu suradnju.

* olakšan pristup financijskim sredstvima – djelovanje u skladu s COR dodatno će otvoriti mogućnosti vanjskog financiranja s obzirom na to da se i sve brojniji programi i finansijski instrumenti u većoj ili manjoj mjeri oslanjaju na COR kao kriterij za vrednovanje projekata.

* edukacija znanstvenika i studenata (te drugih dionika u lokalnoj zajednici) – COR nije moguće postići bez vrlo široke uključenosti društvenih dionika te je nužno povećati razinu osviještenosti društva o važnosti COR te načinima praktične primjene principa održivosti.

* povećanje zadovoljstva studenata – uključivanjem COR kao referentnog okvira u obrazovne i znanstvene programe sastavnica Sveučilišta studenti će bili uključeni u aktualne globalne trendove i teme vezane uz održivi razvoj. S obzirom na rastuću značaj teme održivog razvoja na globalnoj i lokalnoj razini, posebno među mladom populacijom, za očekivati je da će se zadovoljstvo studenata, ali i interes studenata za upis na programe rječkog sveučilišta, sustavno povećavati.

* multiplikacija postignuća - kroz uspješnu integraciju COR u politike i programe Sveučilišta stvorio bi se iskustveni model za prilagodbu politika MZO usmjerenih na razvoj i međunarodnu konkurenčnost znanstvenog i visokoobrazovnog sustava u RH u cijelosti, čime bi Sveučiliše postao referenti centar na nacionalnoj i regionalnoj razini.

U svim dimenzijama »održivosti obrazovanje i znanost krucijalni su alati

66

66

Sustav vrednovanja znanosti, od razine sveučilišta do razine pojedinačnih projekata, sve se snažnije referira na kriterije održivog razvoja

Buduća Inovacijska arena na Kampusu Sveučilišta u Rijeci

NOSE I ODRŽIVI RAZVOJ, BIVŠI VELEPOSLANIK RH U NORVEŠKOJ

ruštvene i gospodarske m razvojnom modelu

Bogata karijera

Nakon završenog dodiplomskog obrazovanja na riječkom Pomorskom fakultetu i iskustva u privatnom sektoru, kao stipendist Ministarstva europskih integracija Hrvoje Marušić magistrirao je europske znanosti i međunarodne odnose (Institut europskih znanosti »Alcide de Gasperi«, Rim) te se priključio procesu pristupanja Hrvatske u članstvo EU, koji je uspješno dovršen upravo tijekom njegova mandata na dužnosti pomoćnika ministra za europske poslove (2011. - 2015.).

Tijekom karijere sudjelovao je u izradi i provedbi brojnih strateških i operativnih dokumenata te obnašao brojne odgovorne dužnosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Profesionalna zaduženja u velikoj su se mjeri odnosila na izradu i provedbu programa i projekata financiranima sredstvima EU-a, kako na nacionalnoj tako i na lokalnoj razini, uključujući one u sferi zaštite okoliša, »zelene« energetske tranzicije te održivog lokalnog razvoja. Tijekom mandata na dužnosti veleposlanika Republike Hrvatske u Kraljevini Norveškoj, jednoj od vodećih država svijeta u kontekstu održivog razvoja, poseban fokus bio je na prijenosu znanja i praksi u Republiku Hrvatsku. Autor je stručnih radova i članaka te izlagач na međunarodnim skupovima. Od rujna 2019. godine savjetnik je za međunarodne odnose i održivi razvoj rektorice Sveučilišta u Rijeci prof. dr. Snježane Prijović-Samaržija.

svjedočimo naročito intenzivno u posljednjem desetljeću. Tako se negativne posljedice suše, koja uzrokuje siromaštvo, interne sukobe, stvara uvjete za razvoj kriminalnih aktivnosti i ekstremističkih ideologija, u jako dalekim zemljama vrlo brzo preljevaju i pred naše kućne pragove.

- Najbolji, iako neželjen dokaz toj tezi je i aktualna pandemija COVID-19, koja zorno i bolno pokazuje kolika je međuovisnost svih dijelova svijeta u svim dimenzijama »održivosti« ključna jer bez znanja ne može biti svijesti, vještina i tehnologija koje bi omogućile tranziciju k održivom razvojnom modelu, kako u sferi

i zdravstvene skrbi, a globalna prometna i gospodarska povezanost uzrokovale su vrlo brzo globalno širenje virusa. Stoga je ulaganje u obrazovanje, zdravlje i gospodarstvo te racionalno korištenje prirodnih resursa, kako u vlastitim državama, tako i u manje razvijenim područjima, temeljni i nužni preduvjet za dugoročno održiv razvoj čovječanstva, ističe Marušić.

Stoga je jasno da je uloga obrazovanja i znanosti u svim dimenzijama »održivosti« ključna jer bez znanja ne može biti svijesti, vještina i tehnologija koje bi omogućile tranziciju k održivom razvojnom modelu, kako u sferi

Usklađivanje s EU i nacionalnim strateškim okvirom

Održivost je strateški prioritet na razini EU, što je evidentno već iz samog naziva temeljnog strateškog okvira - European Green Deal, kojim se definiraju prioriteti ulaganja više od 1 800 milijardi EUR u razdoblju 2021. - 2027. Jasno je da će i razvojne strategije država članica pratiti taj okvir te će ona sveučilišta koja postignu višu razinu integracije održivosti u vlastite programe stvoriti komparativnu prednost u odnosu na financiranje iz svih relevantnih izvora financiranja, uključujući javne (EU i nacionalne), institucionalne (EIB, EBRD, i sl.) te privatne izvore. Najbolji primjer je program Horizon Europe, ključni EU program za financiranje istraživanja i inovacija, kojim će 95,5 milijardi eura biti primarno usmjereno na ostvarivanje COR te poticanje gospodarske konkurentnosti temeljene na održivosti.

Inovacijska Arena – platforma za razvoj održivog gospodarstva

Mnogi razvojni projekti UNIRI mogu značajno pridonijeti ostvarivanju COR-a, a jedan od primjera je »Inovacijska arena«, koja je previđena kao platforma za povezivanje znanosti i gospodarstva, mjesto na kojem će znanost naći svoju praktičnu primjenu u gospodarstvu. U svrhu promicanja, moguće je profilirati korisnike i programe na način da se vrednuju i potiču oni R&D projekti koji značajnije doprinose ostvarivanju COR-a, a ujedno su kompatibilni s interesima gospodarstva. Time se stvara sinergija gospodarstva i znanosti, potiče razvoj održivog gospodarstva i međunarodnu konkurentnost, ali i ostvaruju pozitivni društveni učinci te bi »Inovacijska arena« postala »Impact Arena« - generator pozitivnih održivih učinaka za društvo.

cjelokupno sveučilište. Oni su redom: zdravlje i blagostanje, kvalitetno obrazovanje te zelene i plave politike s ciljem prevencije posljedica klimatskih promjena. Na temelju ovih nalaza, sustavno će se raditi na prilagodbama znanstvenih i obrazovnih programa sveučilišta i sastavnica, pri čemu će biti potrebno uporno i pažljivo pratiti globalne trendove te prilagodavati programe kako bi UNIRI moglo brzo odgovarati na potrebe zajednice i tržišta, najavljuje Marušić.

Upravo svjedočimo, kaže, povijesnim globalnim promjenama koje će se bez ikakve sumnje snažno odraziti i lokalno. Također, u tijeku su aktivnosti koje će odrediti razvoj Hrvatske u narednim desetljećima i od vitalnog je značaja da se sveučilišta aktivno angažiraju na integriranju principa održivosti u promišljanje politika te provedbu razvojnih projekata i programa. Sve te okolnosti, kako one »fizičke«, tako i one društvene, političke i finansijske, stvaraju doista izvanrednu priliku, dapače zahtijevaju da Sveučilište u Rijeci svoju strategiju/program, kao i programe sastavnica, u maksimalno mogućoj mjeri osloni na princip održivog razvoja.

- Time bi se stvorile pretpostavke da Sveučilište u Rijeci postane regionalni lider u promicanju održivog razvoja, ali što je još važnije, u praktičnoj primjeni relevantnih znanja kao doprinosu društvenog i gospodarskog razvoja Primorsko-goranske županije i Republike Hrvatske. Snažnjim integriranjem održivog razvoja u vlastite programe, Sveučilište u Rijeci osnažilo bi i još jače evidentiralo ulogu pokretača i provoditelja društvenih promjena, u ovom slučaju tranzicije k održivom prosperitetu, zaključuje Marušić.

More ideas
More idea ~

Održivost je sve prisutnija u programima brojnih sveučilišta, što odražava potrebu za relevantnim znanjima kako od pojedinaca, tako i od javnog i privatnog sektora

Projekti koji dokažu doprinos ciljevima održivog razvoja, imat će značajno veće sanse za financijsku potporu

UMJETNICI APOSTROFIRAJU AKTUALIZIRANA PROBLEMATIKA SVIH OBLIKA NEPRIHVATLJIVOG

Nasilju nije mjesto pod

More ideja ~ More ideas

Umjetnički performans Nives Žarković na Korzu

Arhiva NL

S Akademije primjenjenih umjetnosti poteklo je nekoliko inicijativa čiji je cilj upozoriti na problematiku nasilja u društvu. Najprije je bivša studentica Nives Žarković performansom na Korzu dala do znanja da se Rijeka brine o spolnom nasilju te o osvještavanju te bitne problematike, a potom je Studentski zbor Akademije u suradnji s Centrom za ženske studije Filozofskog fakulteta i Centrom za napredne studije Sveučilišta u Rijeci organizirao debatu »Oslobođena riječ: o spolnom uznenimiravanju i zidu šutnje«

Ervin PAVLEKOVIĆ

Pokret #MeToo tematiku i problematiku spolnog nasilja stavio je u fokus u svjetskim razmjerima, pa se zato sve češće takve, još uvjek goruće, teme pojavljuju u javnosti te rezonirajući sa svima odjekuju neviđenom snagom. Nažalost, i dan-danas možemo govoriti o spolnoj neravnopravnosti i nejednakoj poziciji žena u odnosu na muškarce, što zasigurno jest povreda nekih prava žena, no nasilje nad ženama puno je veći problem današnjice. Prema raznim istraživanjima, svaka treća žena doživjela je neku vrstu nasilja tijekom života, no bilo koja vrsta nasilja, seksualno zlostavljanje, silovanje i »obiteljsko nasilje«, traumatično je iskustvo s dalekosežnim posljedicama i za žrtvu i za njezinu okolinu.

U listopadu prošle godine Nives Žarković, završena studentica Akademije primjenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, zasigurno je svojim zapaženim performansom dala do znanja da se Rijeka itekako brine o spolnom nasilju te o osvještavanju te bitne problematike. Kako je

pojasnila, ideja za performans rodila se nešto ranije te godine, u danima kad su društvene mreže bile popriše raznih virtualnih sukoba vezanih za različita mišljenja i stavove o pobačaju. Upravo polemike o tome treba li zabraniti pobačaj nakon silovanja dovele su do njezinog stava da se trebamo prestati baviti posljedicama silovanja i da u fokus trebamo staviti sam uzrok tog čina. Uz to, treba promišljati o cijelokupnom širem problemu koji se vezuje za samo silovanje te o sprječavanju istoga, kao i o svakoj drugoj vrsti nasilja, kako kaže. Iz svega toga rodila se ideja za performans koji je imala na Korzu.

- Performans je nastavak rada »Sram te i stid bilo« iz 2018. godine. Ideja za taj rad proizašla je iz osobnog iskustva u kojem sam bila izložena maltretiranju i verbalnom zlostavljanju. U suradnji sa »SOS Rijeka – Centar za nenasilje i ljudska prava« ostvarila sam drugi dio rada, odnosno taj performans na Korzu kojim sam htjela potaknuti građanke i građane Rijeke da ne okreću glavu od nasilja i ne stavljuju ga pod tepih jer se svakodnevno s njime susreće jako puno žena, kazala je Žarković, nadodajući

kako joj je želja bila da, među drugima, tu poruku uoče i potencijalni zlostavljači.

Negativni komentari

Ipak, tijekom izvođenja je bilo i negativnih komentara, kaže

Žarković, poput onih ispisivanju takvoga teksta nije mjesto na riječkoj »žili kucavici«, na Korzu gdje ga mogu pročitati i djeca. No, Žarković ističe kako sve one riječi koje su bile ispisane na crvenome tepihu su upravo

one koje mnoga djeca slušaju svakodnevno, a kao što znamo, djeca u procesu odrastanja, kroz razvoj, nesvesno uče od svega onoga što apstrahiraju iz vlastite okoline, stoga sve negativno s čime se susreću kroz razvoj

Nives Žarković je htjela potaknuti građane da ne okreću glavu od nasilja

Razgovori
vođeni u
okvirima
akademske
zajednice
ohrabruju
i potiču
dugotrajne
procese koji
utječu na
promjenu
kulture
šutnje o
bilo kojoj
tabuizira-
noj temi

Aktivnosti
kojima
je cilj
isticanje
proble-
matike
nasilja su
vrlo bitne,
društveno-
socijalno
angažirane
i nužne

JIVOG PONAŠANJA I ZIDA ŠUTNJE

tepihom

nedvojbeno utječe na formiranje njihove ličnosti. Baš zato ovakve su aktivnosti, no i sva ke druge kojima je cilj isticanje problematike nasilja, vrlo bitne, društveno-socijalno angažirane i nužne.

- Našem su društvu svakako potrebne aktivnosti koje potiču na promišljanje o nasilju i njegovoj prisutnosti. Naime, što više pričamo o takvim temama, više ih stavljamo u fokus te osvještavamo postojanje i važnost problema. Prema tome, i same žrtve nasilja bi upravo zbog govora o toj problematici trebale dobiti više informacija o tome kome se i kako obratiti za pomoć, jer pomoć svakako postoji, samo je trebamo potražiti. Uz to, naglašavanjem takvih tema formiramo zdravo i savjesno društvo u kojem će zlostavljači snositi posljedice. Dobar je znak što se o nasilju u posljednje vrijeme u svijetu i regiji sve više priča, što ne znači da ga neće biti, no ipak, daje nadu da će ga biti možda manje, zaključila je Žarković.

Zid šutnje

Na inicijativu Studentskog zbora Akademije primijenjenih umjetnosti, Centra za ženske studije Filozofskog fakulteta i Centra za napredne studije Sveučilišta u Rijeci, krajem ožujka ove godine organizirana je virtualna Zoom debata »Oslobodena riječ: o spolnom uzinemiravanju i zidu šutnje« koja propitkuje kulturu šutnje koja se formira u trenucima kada osobe izložene nedoličnom

Izložba Pravnog fakulteta i Akademije

Trenutno je u fazi planiranja grupna izložba koja propituje temu ranjivosti i koja je nastala je u suradnji Pravnog fakulteta i Akademije primijenjenih umjetnosti, a odvijat će se u sklopu projekta »Život u doba bolesti COVID-19 – socijalne implikacije za sigurnost i dobrobit ranjivih skupina u europskom kontekstu /#COVID-19 #VULNERABILITY« čija je nositeljica je izv. prof. dr. sc. Dalida Rittossa. Inicijativu za povezivanje sveučilišnih sastavnica i autorica potaknula je dr. sc. Sanja Bojančić, izv. prof.

INSTITUCIONALNI ISKORAK NIZ PREVENTIVNIH DOKUMENATA

Nedvosmisleno određenje prema neprihvatljivosti uznemiravanja

Senat je usvojio izjavu o politikama postupanja u vezi s prevencijom i zaštitom od spolnog uznemiravanja u kojoj stoji da je uznemiravanje, a posebno spolno uznemiravanje u bilo kojem obliku suprotno temeljnim vrijednostima na kojima počiva Sveučilište u Rijeci, ne smije se tolerirati niti ostati neispitano

Daria GLAVAN ŠĆULAC

Ukontekstu aktualne problematike spolnog uznemiravanja na visokim učilištima riječko je sveučilište ove godine otislo korak dalje i poduzeo cijeli niz aktivnosti s ciljem da bude sigurno mjesto, odgovorni javni prostor koji ne tolerira i prevenira spolno uznemiravanje i neodgodivo poduzima odgovarajuće postupke pomoći, podrške i ispitivanja prijava spolnog uznemiravanja. Tako je Senat usvojio izjavu o politikama postupanja u vezi s prevencijom i zaštitom od spolnog uznemiravanja u kojoj stoji da je uznemiravanje, a posebno spolno uznemiravanje u bilo kojem obliku suprotno temeljnim vrijednostima na kojima počiva Sveučilište u Rijeci, ne smije se tolerirati niti ostati neispitano. Članovi Senata u izjavi ističu i da neprihvativim smatraju nepostupanje po prijavama spolnog uznemiravanja, odnosno njihovo zanemarivanje u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenog spolnog uznemiravanja. Takoder pozivaju fakultete da informiraju i educiraju studente, zaposlenike i članove svojih tijela o nedopustivosti nasilja i važnosti poštovanja osobnog integriteta, pruže podršku i zaštitu žrtvama uznemiravanja, uključujući informiranje o njihovim pravima i mogućnostima te sprječavanje sekundarne viktimizacije, kao i da pravovremeno i mjerodavno postupaju u pojedinačnim slučajevima, s osobitom pažnjom prema slučajevima u kojima je došlo i do zlouporebe autoriteta.

Smjernice za prevenciju

Poziva se i na suradnju s nadležnim raspoloživim institucijama i tijelima progona te specijaliziranim organizacijama civilnog društva, kako bi se osigurao najviši stupanj kapacitiranosti za borbu protiv spolnog uznemiravanja. Izjava Senata nadovezuje se i na objavljeno priopćenje Viđeća časti, čija je predsjednica prof. dr. Jasminka Ledić, a oba dokumenta predstavljaju institucionalni iskorak i ukazuju na posvećenost sastavnica u njihovim dalnjim aktivnostima prevencije i zaštite od spolnog uznemiravanja. U svojim aktima, od kojih Etički kodeks datira još iz 2003. godine, Sveučilište u Rijeci nedvosmisleno se odredilo prema neprihvatljivosti i osudi svih oblika spolnog uznemiravanja i utvrđilo etička i stegovna institucijska postupanja, a u siječnju ove godine osnovana je

Sveučilište je javni prostor koji ne tolerira i prevenira spolno uznemiravanje

i započela s radom sveučilišna radna skupina eksperata i studenata koja je izradila smjernice za prevenciju i djelovanje u slučajevima spolnog uznemiravanja na Sveučilištu u Rijeci. Dokument je nastao s ciljem da se svakome na Sveučilištu olakša prepoznavanje spolnog uznemiravanja i primjereno postupanja, a posebice u smislu prijavljivanja spolnog uznemiravanja, pružanja potrebne psihološke i druge institucijske podrške te učinkovitog djelovanja u sprječavanju spolnog uznemiravanja i zaštiti njegovih žrtava, a ovo je tjedna na Senatu usvojen i Plan rodne ravnopravnosti u kojem su izrijekom uvrštene i mjere usmjerene na prevenciju i suzbijanje spolnog uznemiravanja.

Plan rodne ravnopravnosti

Kao prvo hrvatsko sveučilište na kojem se usvaja institucijski Plan rodne ravnopravnosti, riječko sveučilište želi se profilirati kao mjesto jednakih mogućnosti, mjesto koje uvažava različitost i uključivost te koje je sigurno i s nultom stopom tolerancije prema diskriminaciji, uznemiravanju i svim oblicima neravnopravnosti. Riječ je o opsežnom strateškom-akcijskom dokumentu proizašlom iz višegodišnjeg rada na europskom projektu SPEAR, financiranom iz Obzora 2020. Plan rodne ravnopravnosti temelji se na dvadeset ciljeva koji se žele postići do 2025. godine, unutar četiriju područja koja su detektirana kao područja u kojima su moguća poboljšanja. Radi se o unaprjeđenju rodne ravnopravnosti na upravljačkim pozicijama i u institucijskoj klimi pri čemu je

najveći izazov prepoznavanje i rad na skrivenim stereotipima i predrasudama koje ženama onemogućuju ravnopravnu participaciju u donošenjima odluka i radu. Drugo je područje istraživanje u kojem se želi osigurati jednake uvjete za napredovanje u karijeri žena i muškaraca te osigurati da se takozvana ženska perspektiva i način rad uvažavaju kao jednakovrijedna i vrijedna povjerenja. Treći dio vezan je za obrazovne procese, pri čemu je važno razvijati kolegije i edukacijske programe za studente, ali i širu zajednicu koji bi podizali razinu educiranosti o rodnoj ravnopravnosti, od nedopustivosti nasilja nad ženama do rodnih studija. Četvrti dio je vezan za ciljeve kojima se osigura harmonizacija poslovnih obveza i privatnog života.

Prepoznujući nužnost suradnje javnog i civilnog djelovanja, Sveučilište u Rijeci aktivno surađuje i s specijaliziranim nevladnim organizacijama, od kojih u području spolnog uznemiravanja treba istaknuti udrugu SOS Rijeka – Centar za nenasilje i ljudska prava. Takoder, iznimna je i neizostavna suradnja s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova Višnjom Ljubičić, koja je Sveučilište u Rijeci prepoznala kao primjer dobre prakse u smislu suočavanja s problemom spolnog uznemiravanja u području visokog obrazovanja. Svim tim aktivnostima i inicijativama, kao i budućim institucijskim iskoracima, Sveučilište u Rijeci nastoji pridonjeti ostvarenju jednakih mogućnosti, promicanju različitosti i povećanju inkluzivnih praksi, na dobrobit sveučilišne zajednice i društva u cijelini.

UNIRI je prepoznat kao primjer dobre prakse u smislu suočavanja s problemom spolnog uznemiravanja u području visokog obrazovanja

Sveučilište u Rijeci je prvo hrvatsko sveučilište na kojem je usvojen insti-tucijski Plan rodne ravnopravnosti

Za dobru atmosferu bio je zadužen Red bull Stribor

Globalnu humanitarnu utrku podržala je i rektorica

Trčalo se sa srcem

WINGS FOR LIFE WORD RUN NAJMASOVNIJA UTRKA NA SVIJETU

UNIRI tim dio globalne obitelji trkača sa srcem

Najmasovnija i najemotivnija utrka na svijetu okupila je rekordnih 184.236 sudionika, pripadnika 195 nacionalnosti koji su trčali za one one koji ne mogu, a dio te utrke na Grobničkom polju bio je UNIRI tim kojeg je činilo 46 trkača i trkačica iz redova studenata i djelatnika sveučilišta

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Po osmi put u nizu jedan od najvažnijih sportskih događaja u svibnju bio je »Wings for Life World Run«, utrka koja povezuje stotine tisuća zaljubljenika u kretanje na šest različitih kontinenata, koji u isto vrijeme zajedno kreću prema boljoj budućnosti, s konačnim ciljem pronalaska lijeka za ozljede ledne moždine. Utrka "Wings for Life" i ove je godine u jednom danu ujedinila cijeli svijet, ali i Hrvatsku. Unatoč pandemiji, trčalo se za one koji to ne mogu. Najmasovnija i najemotivnija utrka na svijetu okupila je rekordnih 184.236 sudionika, pripadnika 195 nacionalnosti koji su trčali za one one koji ne mogu, a rezultat je prikupljenih 4,1 milijuna eura kroz donacije i startnine za istraživanje ledne moždine. Dio te globalne obitelji trkača 9. svibnja u 13 sati bio je i UNIRI tim koji je za mjesto trčanja izabrao Grobničku pustu. Naime, organizatori su se prilagodili novim okolnostima te su umjesto masovnih utrka u pojedinim gradovima svijeta

omogućili individualno trčanje bilo gdje uz pomoć aplikacije ili uz lokalne partnere koji su organizirali manje utrke.

Najbrojniji tim

Tako su Sveučilište u Rijeci – Ured za sport, Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci i Društvo sportske rekreacije Kvarner zajedničkim snagama omogućili održavanje Wings for Life World Run 2021 – App Run Čavle, Rijeka. Na Grobničkoj pisti okupilo se 150 sudionika, a UNIRI tim bio je najbrojniji, s čak 46 trkača i trkačica iz redova studenata i djelatnika sveučilišta. Svojim sudjelovanjem utrku su podržale i rektorica sveučilišta prof. dr. Snježana Prijović Samaržija te načelnica Općine Čavle Ivana Polić Cvitan. Svi sudionici dobili su majicu, voće i vodu, a cjelokupna provedba ne bi bila moguća bez desetak volontera koji nisu trčali, ali su se pobrinuli da cjelokupna realizacija događanja protekne u najboljem mogućem redu.

Za odličnu atmosferu zadužen je bio Red bull Stribor i DJ, a na stazi je ostao posljednji Michael Ban. Virtualno presećačko vozilo prestiglo ga je

Dio UNIRI tima

nakon 34 pretrčana kilometra.

Bez ciljne linije

Wings for Life World Run je globalna humanitarna utrka koja se održava svake godine u svibnju, a 100 posto iznosa startnine odlazi zakladi Wings for Life. Dobrotvorna utrka kojoj je zadaća pronaći lijek za ozljede ledne moždine posebna je jer ljudi sudjeluju diljem svijeta u istom trenutku, a svi su povezani aplikacijom, što znači da se istovremeno trči s tisućama drugih bez potrebe da su svi na istoj lokaciji. S obzirom na to da je karakteristika ove utrke ta da nema ciljne linije, uspijeva je završiti baš svatko. Ciljna linija zapravo je presretačko virtualno vozilo koje starta 30 minuta nakon trkača te se kreće određenom brzinom prema njima. U onom trenutku kada prestigne pojedinačnog trkača, za njega je utrka završena, a posljednji trkač i trkačica na svijetu koji ostanu trčati globalni su pobjednici Wings for Life World Run utrke.

Organizatori Wings for Life World Run 2021 – App Run Čavle zahvaljuju i čestitaju svim sudionicima te poručuju da su prijave za Wings for Life World Run 2022. otvorene.

Na Grobniku se okupilo 150 trkača

Umjesto masovnih utrka omogućeno je individualno trčanje bilo gdje uz pomoć aplikacije ili uz lokalne partnere koji su organizirali manje utrke

“

Sto posto iznosa startnine odlazi zakladi Wings for Life

TINO VODANOVIĆ VODITELJ UREDA ZA STUDENTE S INVALIDITETOM SZSUR

Društvo može napredovati samo ako je otvoreno prema različitosti

Apsolvent Kulturalnih studija Tino Vodanović trenutno piše diplomske rad na temu nastajanja invaliditeta kao društvenog konstrukta. Kroz cijelo svoje obrazovanje, od dolaska na fakultet, bavi se istraživanjem fenomena invaliditeta i načina na koji invaliditet utječe na osobe s invaliditetom, ali i na društvo, a u svom radu proučava pojmove mikroagresije, ableizma i dihotomije inkluzija-ekskluzija

Sandra NUŽDIĆ

Tino Vodanović apsolvent je Kulturalnih studija na Filozofskom fakultetu riječkog sveučilišta, voditelj je Ureda za studente s invaliditetom Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci i predstavnik studenata u Savjetu Ureda za studente s invaliditetom Sveučilišnog savjetovališnog centra. Trenutno piše diplomski rad na temu nastajanja invaliditeta kao društvenog konstrukta pod mentorstvom doc. dr. Sarah Czerny. Razgovarali smo s njim o njegovom privatnim i akademskim interesima.

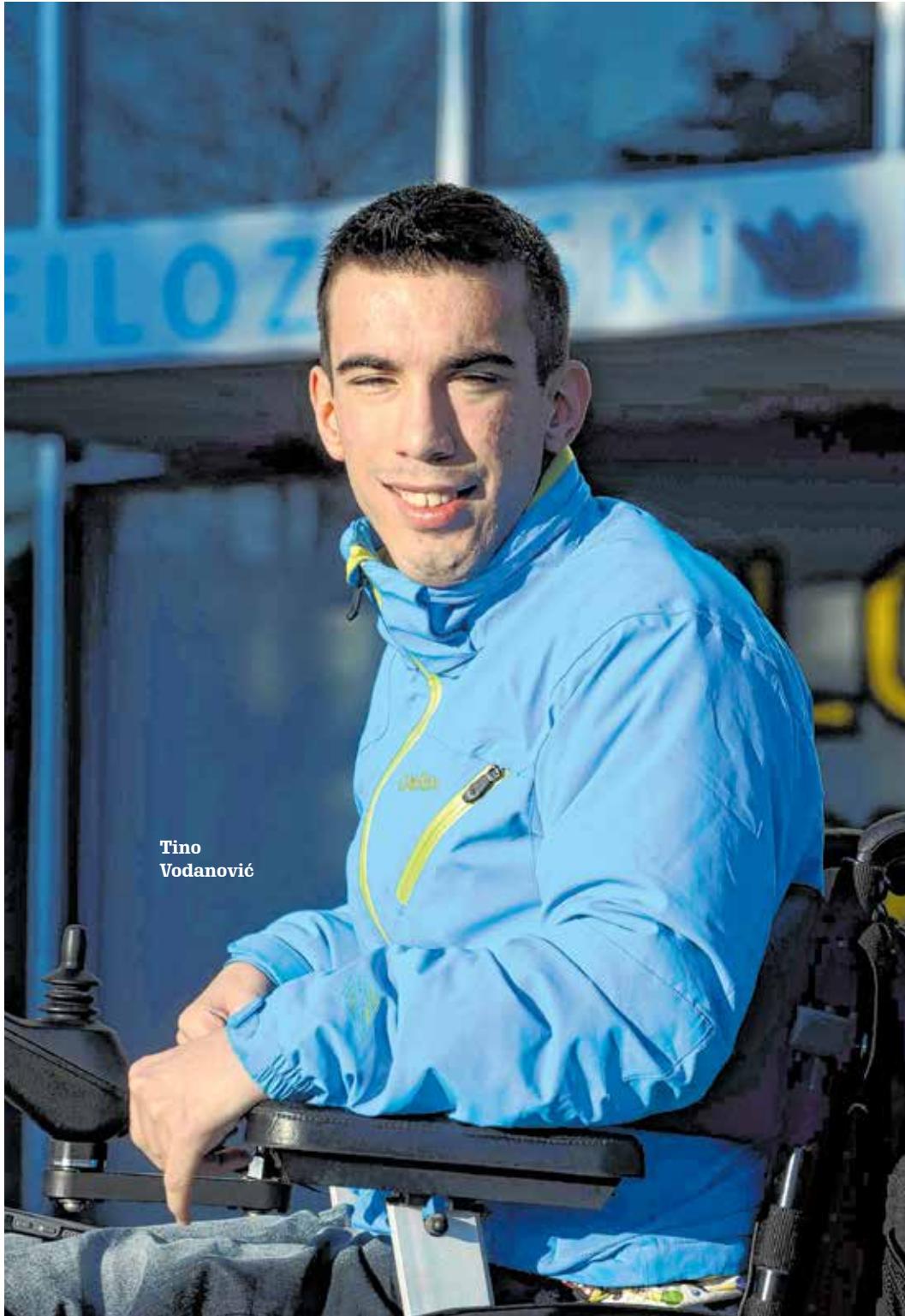
U svom diplomskom radu bavši se nastajanjem invaliditeta kao društvenog konstrukta, odnosno idejom kako invaliditet nastaje društvenim međudjelovanjem. Kako si se odlučio pisati baš o tome?

- Kroz cijelo svoje obrazovanje, od dolaska na fakultet, bavim se istraživanjem fenomena invaliditeta i načina na koji invaliditet utječe na osobe s invaliditetom, ali i na društvo. Razlog tome je što i sam pripadam spomenutoj marginaliziranoj društvenoj skupini, a jedna je od okosnica britanskih Kulturalnih studija briga za marginalizirane društvene skupine čijoj tradiciji pripadaju i Kulturalni studiji u Rijeci. Dolazak na Sveučilište u Rijeci, odnosno upoznavanje i interakcija s prijateljima i profesorima potaknula me da sam sebe počnem prihvati kao osobu s invaliditetom, ali i na prihvatanje invaliditeta kao takvog, a potaknulo me i pitanje kako bih ja kao pojedinač mogao utjecati na promjenu društvene percepcije osoba s invaliditetom u Hrvatskoj, odnosno kako općenito utjecati na kvalitetu života osoba s invaliditetom. Također, kroz svoj akademski rad i djelovanje došao sam do zaključka da je invaliditet društveni konstrukt, da nastaje interakcijom osoba s i bez invaliditeta i zapravo se iz te ideje rodila ideja za konkretnom temom mog diplomskog rada.

Promjena paradigme

Koja je konkretna tema tvog diplomskog rada?

- U svom diplomskom radu »Making of disability« se bavim, odnosno proučavam pojmove mikroagresije, ableizma (diskriminacije na temelju sposobnosti) i dihotomije inkluzija-ekskluzija. Ono što mislim, pogotovo kada se kod nas govori o inkluziji, jest da je pojam kao takav a priori shvaćen kao pozitivan. I vrlo malo se govori o smjernicama i preduvjetima koji su potrebni da bi sam proces inkluzije, bilo da je riječ o osobama s invaliditetom ili drugim marginaliziranim skupinama, bio uspješan. Tu kao društvo puno liksamo. Da bismo promijenili cijeli paradigmu, smatram da je potrebno otpustiti stari način i pokušati postepeno prigrilji novi, za što je odredena vrsta eksluzije

Tino Vodanović

namjeri. Pojam mikroagresije je teško definirati kao takav budući da je riječ o vrlo intimnoj i individualnoj stvari, u smislu da neki komentar ili aktivnost koju određena osoba smatra mikroagresijom, za drugu osobu to ne mora biti. Naime, meni se zna dogoditi da mi ljudi pristupaju želeći se samo upoznati ili me pozdraviti, gladeći me po glavi. Mislim da je to ponizavajuće. Kada pristupamo osobama s invaliditetom, ponašajmo se i razgovarajmo s njima kao s bilo kojom drugom osobom, bez tepanja, sporog govora, izbjegavanja riječi kao trčim, žurim, vidimo se i slično.

Dobar smjer Sveučilišta

Kako vidiš da se Sveučilište razvija po ovom pitanju? Koje bi promjene htio vidjeti na Sveučilištu ili u društvu?

- Kao društvo jedino možemo napredovati ako budemo što više otvoreni prema svim oblicima različitosti i podržavamo jedni druge. Naše sveučilište ide u vrlo dobrom smjeru kada su u pitanju ideje otvorenosti, promicanje različitosti i inkluzivnih praksi. Definitivno mogu reći da sam dolaskom na Sveučilište u Rijeci tek upoznao i stekao svoje uzore, zbog ozračja na Sveučilištu i Odsjeku za kulturne studije koje je bilo poticajno. Mogu reći da su mi uzori bili i prijatelji i određeni djelatnici Sveučilišta, prvenstveno iz razloga što su me upravo oni potaknuli na razmišljanje o invaliditetu i promjeni percepcije samoga sebe.

Bilo bi dobro kada bi se moglo formirati sveučilišno tijelo koje bi sačinjavali pripadnici raznih marginaliziranih skupina s ciljem progovaranja o potrebama svake marginalizirane skupine i predlaganja zajedničkih promjena, odnosno osmišljavanja ideja za poboljšanje kada je riječ o pitanjima o kojima smo svi složni. Mislim da je to za početak dobro. Bilo bi dobro i da je Sveučilište arhitektonski prilagođenje, ali bih naglasak stavio na uključivanje pripadnika različitih marginaliziranih skupina jer svaka osoba gleda na istu ili relativno sličnu stvar kroz vlastitu prizmu i, kad se sve te prizme spoje, nastaje jedan melting pot iz čega se zaista sjajne ideje mogu izrodit. Generalno se kod stvaranja politika trebaju uzeti u obzir mišljenja i glas marginaliziranih skupina u najširem smislu riječi, što uključuje i osobe s invaliditetom. Što se tiče politika na nacionalnoj razini, trebamo biti malo osjetljiviji i prijeći s riječi na djela u većem omjeru.

Koje su tvoji planovi za budućnost?

- Sad sam trenutno fokusiran na pisanje diplomskog rada, ali u svakom slučaju bih se volio baviti istraživanjem invaliditeta kao društvenog fenomena i povezivati ga s ostalim marginaliziranim društvenim skupinama, odnosno njihovim pravima, poput prava žena, LGBTQ+ zajednice, sve to u nekakvoj nadi za kreacijom boljeg i otvorenog društva.

More ideas ~ More idea

“

Potrebno je uvesti sustavnu edukaciju građana o potrebama marginaliziranih skupina i njihovim sposobnostima i obvezama da bi se kao zajednica bolje razumjeli

“

Često se događa da svi pro-suđujemo osobu na temelju onoga što vidimo i samim time postoji vrlo velika vjerojatnost da je na određeni način diskriminiramo

STUDENTI SVEUČILIŠTA U RIJECI PROJEKTI FINANCIRANI NATJEČAJEM SZSUR-a

Budući medicinari educiraju građane

Projekti »Slagalica nasljeda« i »CJEPKO ZNA - najbitnije o cijepljenju« inicirali su studenti riječkog Medicinskog fakulteta. Cilj »Slagalice nasljeda« je da se budući liječnici educiraju o važnosti medicinske genetike i upoznaju s moralnim i etičkim aspektima koji su vezani za nju, dok je cilj projekta »CJEPKO ZNA - najbitnije o cijepljenju« spriječiti širenje lažnih informacija te neprovjerenih i znanstveno neutemeljenih činjenica o cijepljenju

Ingrid ŠESTAN KUĆIĆ

Projekti »Slagalica nasljeda« i »CJEPKO ZNA - najbitnije o cijepljenju« novi su projekti studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci koji su na natječaju Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci dobili finansijsku podršku. »Slagalica nasljeda« novoosmišljen je projekt studenata članova podružnice Rijeka udruge CroMSIC. Odradivat će ga u suradnji s Centrom za genetičku edukaciju (GenRi) na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, koji je prvi takve vrste u Hrvatskoj. Kao direktne ciljne skupine za pilot-godinu projekta izabrali su djecu predškolske dobi i studente medicinskog fakulteta. Prije odradivanja radionica 15 do 20 studenata medicine postat će »genetički edukator« polaganjem tečaja koji ih ospozobjava za rad s djecom predškolske dobi, a provedet će ga Centar za genetičku edukaciju. Predstojnica Centra, doc. dr. Nina Perez dr., stručna je voditeljica, a uz nju na projektu surađuju prof. dr. Saša Ostojić te doc. dr. Sanja Dević Pavlić, doc. dr. Martina Mavrinac te odgajateljica Iva Tucić.

Uz bolje epidemiološke uvjete krenut će se s održavanjem 45-minutne edukativne radionice u vrtićima Primorsko-goranske županije. Želja je kroz igre provesti tri cilja: upoznavanje s pojmom nasljednog materijala kroz hijerarhijsku gradu ljudskog tijela, upoznavanje s osnovnim principima nasljeđivanja te osvještanje o poštovanju prema svim oblicima života na Zemlji. Svakom cilju pripada igra s igračkama koje su studenti u suradnji s odgajateljicom i psihologinjom posebno osmisili.

Nedovoljna genetička pismenost

Genetička pismenost oblik je zdravstvene pismenosti i ključan preduvjet za provođenje odgovarajuće skrbi o pacientima.

Organizacijski odbor projekta »CJEPKO ZNA«: Magda Gajski, Dora Jurić, Nika Jurić i Klara Vranešević

Cjepko

Slagalica

Medicinska je genetika važna grana preventivne medicine i jedna od najbrže rastućih specijalizacija na svijetu, a, unatoč tome, Hrvatska je jedina država Europske unije koja nema specijalizaciju iz medicinske genetike. Važno je naglasiti i da u Hrvatskoj trenutno ne postoje adekvatni oblici edukacija iz medicinske genetike i genetike čovjeka za opću populaciju. Sukladno s time, zdravstveni su djelatnici nedovoljno genetički pismeni, baš kao i opća populacija, što negativno utječe na zdravlje pacijenata. Upravo je zato cilj projekta da se budući liječnici educiraju o važnosti medicinske genetike i upoznaju s moralnim i etičkim aspektima koji su vezani za nju. Edukacija se mora proširiti na opću populaciju te je zato cilj da se od najmlađe dobi djeca upoznaju s najjednostavnijim konceptima genetike kako bi oni dugoročno postali dio opće kulture čovjeka.

Studentski zbor ovaj projekt finansira sa 6 tisuća kuna.

Sprječavanje dezinformacija

Istovremeno se s 9.360 kuna finančira društveno korisni projekt naziva »CJEPKO ZNA - najbitnije o cijepljenju« koji je nastao s ciljem edukacije šire javnosti, primarno roditelja te onih koji to namjeravaju postati, o vrlo aktualnoj temi »cijepljenju« i koristi cjepiva kod djece. Iza projekta stoji Udruga FOSS MedRi, a projekt ima za cilj spriječiti širenje lažnih informacija te neprovjerenih i znanstveno neutemeljenih činjenica o cijepljenju. Sredstvo putem kojeg namjeravaju ostvariti ideju projekta je edukativna knjižica napisana i lektorirana uz pomoć djelatnika i stručne literature Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Knjižica je jednostavno napisana

i prilagođena široj populaciji te se može razumjeti i bez medicinskog predznanja. Problematika knjižice je prikazana kroz razne ilustracije kako bi se kompleksnost ovih informacija prenijela na što razumljiviji način. Opisani su temelji i proces cijepljenja, imunološki odgovor našeg organizma na cjeplivo, sastav i opis obaveznih, ali i neobaveznih cjepiva, bolesti protiv kojih se cijepimo te važnost njihove prevencije i eradicacije. Uz to priložen je i kalendar obaveznog cijepljenja Republike Hrvatske.

Problem smanjene procjepljenosti

Studenti žele skrenuti pozornost na stvaran omjer između mogućnosti oboljenja i pojave nuspojava te važnost stvaranja kolektivnog imuniteta. Knjižice će primarno biti postavljene u pedijatrijske ambulante, a moći će se pronaći i u ambulantama obiteljske medicine te u ginekološkim ordinacijama ukoliko bude dovoljno izdanih primjera. Osim same distribucije knjižica, dio projekta je i organiziranje dijeljenja knjižica i informativnih letaka na javnim površinama u sklopu promoviranja projekta.

Problematika na koju studenti žele utjecati je smanjenje procjepljenosti u Hrvatskoj, širenje dezinformacija o cijepljenju te manjak edukacije. Službene informacije navode da je 2016. godine znatno pala procjepljenost na razini cijele države s iznimnim padom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. No takvi se obrasci ne vidaju samo na području Hrvatske, već i šire. Do ovog problema globalnih razmjera došlo je zbog širenja lažnih informacija preko neprovjerenih izvora, iskorištavajući strah koji je nastao zbog nedovoljnog znanja populacije o ovoj kompleksnoj temi. Upravo zbog zahtjevnosti i opsežnosti tematike, šira edukacija teško je dostupna, dok su nepotpune pa i neistinite informacije, pogotovo uz nečasnu namjeru, iznimno lako dostupne, čak i nametljive.

U Hrvatskoj trenutno ne postoje adekvatni oblici edukacije iz medicinske genetike

Studenti žele utjecati na širenje dezinformacija o cijepljenju te manjak edukacije

Nedovoljna genetička pismenost

Genetička pismenost oblik je zdravstvene pismenosti i ključan preduvjet za provođenje odgovarajuće skrbi o pacientima.

SVEUČILIŠNA FUSNOTA

Sveučilište u Rijeci raspisalo je Erasmus natječaj za mobilnost studenata u svrhu studiranja na inozemnim partnerskim ustanovama u ljetnom semestru 2021./2022. te natječaj za mobilnost osoblja u 2021./2022. Erasmus omogućava studentima da dio studijskih obaveza na bilo kojoj razini studija umjesto na matičnoj ustanovi izvrše na ustanovi u inozemstvu s kojom Sveučilište u Rijeci ima potpisani Erasmus ugovor o suradnji za akademsku godinu 2021./2022. Mobilnost se može ostvariti u zemljama

Europske Unije, Norveškoj, Islandu, Lihtenštajnu, Srbiji, Makedoniji ili Turskoj te mora biti ostvarena u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 30. rujna 2022. Rok za prijavu studenata za studijski boravak je 20. rujna, dok se u okviru natječaja za mobilnost osoblja, nastavno i ne-nastavno osoblje može se prijaviti za mobilnost u svrhu održavanja nastave ili stručnog usavršavanja te kombinaciju održavanja nastave i stručnog usavršavanja. Mobilnost mora biti organizirana i provedena isključivo u razdoblju od 1. studenog 2021. do 31. listopada 2023. te je rok za prijavu osoblja 10. rujna 2021.

S ciljem doprinosa razvoju Programa transformacije visokog obrazovanja (Higher Education Transformation Agenda – HETA) kroz prikupljanje vizija i izazova vezanih uz realizaciju zacrtanih ciljeva u području visokog obrazovanja, Europska komisija provela je konzultacije o Programu transformacije visokog obrazovanja s ciljanim dionicima. YERUN mreža (Young European Research Universities Network) nastoji utjecati i savjetovati o politikama EU čiji je cilj oblikovanje budućnosti sveučilišta kako bi se istinski utjecalo na ulogu i prirodu visokog obrazovanja.

U savjetovanju je sudjelovalo i Sveučilište u Rijeci kroz novouspostavljenu Policy platformu YERUN mrežu, YERUN Policy Platform (YPP). Platforma YPP uspostavljena je na razdoblje od pet godina kako bi se ostvario organiziran, kontinuiran i ciljan utjecaj na ključne europske politike u područjima od značaja za sveučilišta uz očekivani značajan doprinos ostvarenju strategije YERUN mreže. YPP će redovito razradivati zajednička stajališta i sudjelovati u formalnim i neformalnim konzultacijama EU-a. Među uspješnim primjerima dosadašnjih transformacija i savladavanja izazova navedeni su i

oni Sveučilišta u Rijeci.

Nastavno na prošlogodišnju inicijativu Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci u sklopu koje je 67 studenata roditelja ostvarilo pravo na poklon bon u drogeriji u iznosu od 400 kuna, Ureda za studentski standard Studentskog zbora sastavio je novi upistnik u okviru aktivnosti koje Studentski zbor i Sveučilište u Rijeci provode s ciljem unaprjeđenja ravnopravnog položaja svih studenata i osiguranja jednakih mogućnosti za napredovanje kroz i završetak studija na Sveučilištu u Rijeci.